02/05/2020

Οι Σταυροβουνιώτες Μοναχοί Παΐσιος και Δαμασκηνός

/ Ιερές Μονές

Κωστής Κοκκινόφτας, Κέντρο Μελετών Ιεράς Μονής Κύκκου

Η νεότερη ιστορία της Ιεράς Μονής Σταυροβουνίου είναι άμεσα συνδεδεμένη με τον νέο κτήτορά της, Ιεροδιάκονο Διονύσιο Χρηστίδη (1830- 1902), γνωστό αγιογράφο και ασκητή, ο οποίος εγκαταβίωσε σε αυτή στα τέλη του 19ου αιώνα και έθεσε τις βάσεις για τη μετέπειτα ακμή και πνευματική της ακτινοβολία. Προηγουμένως η Μονή είχε παραμείνει εγκαταλελειμμένη για κάποιο χρονικό διάστημα, πιθανότατα εξαιτίας των επιπτώσεων που είχαν στην Κύπρο τα τραγικά γεγονότα του 1821, οπότε σχεδόν όλα τα μοναστήρια του νησιού λεηλατήθηκαν από τους κατακτητές και απογυμνώθηκαν από την κινητή και ακίνητη περιουσία τους. Ο Χρηστίδης μερίμνησε επίσης για τη συγκρότηση της πρώτης αδελφότητας

της Μονής στα νεότερα χρόνια, η οποία περιλάμβανε μερικούς από τους πιο ονομαστούς για την ασκητικότητα του βίου τους Κύπριους μοναχούς του 20ού αιώνα. Δυο από αυτούς, οι αυτάδελφοι Δαμασκηνός (1869- 1942) και Παΐσιος (1870-1950), κατάγονταν από την Αραδίππου, όπου είχαν ζήσει τα νεανικά τους χρόνια. Ας σημειωθεί ότι ο πατέρας τους ήταν ιερέας της κοινότητας και ονομαζόταν Μιχαήλ Χατζηδημήτρη (1830-1916), το δε όνομα της μητέρας τους ήταν Λεονή (1842-1932).

Σύμφωνα με χειρόγραφο, στο οποίο ο Διονύσιος κατέγραψε τις αναμνήσεις του από την επαναλειτουργία της Μονής Σταυροβουνίου, οι δύο αδελφοί εγκαταβίωσαν σε αυτή γύρω στο 1899 και έγιναν μικρόσχημοι μοναχοί στις 10 Μαρτίου 1900. Μεγαλόσχημοι έγιναν μερικά χρόνια αργότερα από τον διάδοχο του Διονυσίου, νέο Ηγούμενο Βαρνάβα (1864-1948). Αμφότεροι οι Παΐσιος και Δαμασκηνός υπηρέτησαν σε διάφορα διακονήματα στη Μονή και άφησαν φήμη ενάρετων και καλών μοναχών, οι οποίοι τηρούσαν με σχολαστική ακρίβεια τα καθήκοντά τους.

Είναι αξιοσημείωτο, ότι οι δύο αυτάδελφοι μοναχοί συνδέθηκαν με μια σημαντική σελίδα της ιστορίας του κυπριακού μοναχισμού των χρόνων της Αγγλοκρατίας, αφού συνέβαλαν στη διάσωση της Μονής της Τροοδίτισσας από την εγκατάλειψη. Συγκεκριμένα, το 1939, υπακούοντας σε σχετική προτροπή του τότε Τοποτηρητή του αρχιεπισκοπικού θρόνου Μητροπολίτη Πάφου (1930-1947) και μετέπειτα Αρχιεπισκόπου Κύπρου (Ιούν.-Ιούλ. 1947) Λεοντίου, μετέβηκαν μαζί με άλλους Σταυροβουνιώτες μοναχούς στη Μονή και στήριξαν τη λειτουργία της, μετατρέποντάς την σε κοινόβιο με βάση το αγιορειτικό τυπικό και προϊστάμενο τον Δαμασκηνό. Ας σημειωθεί, ότι η Μονή Σταυροβουνίου ήταν μέχρι τότε το μόνο από τα κυπριακά μοναστήρια, που λειτουργούσε ως κοινόβιο, καθεστώς το οποίο εφαρμόστηκε κατά τα πρότυπα των Μονών του Αγίου Όρους, μετά την επαναλειτουργία της από τον Διονύσιο Χρηστίδη.

Διαβάστε ολόκληρο το κείμενο εδώ…